	Umiejętności ucznia w klasie II (wymagania edukacyjne) ***Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)***	opracował ZEW

Taksonomia celów kształcenia wg prof. Niemierko	edukacja	**Uczeń kończący klasę II:**
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA POLONISTYCZNA	**Słuchanie:** Uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań audycji i aktorów, czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści. Słucha i wykonuje polecenia. Odważnie pyta o znaczenie niezrozumiałych słów. Zachowuje kulturę słuchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów; cierpliwe wysłuchanie wypowiedzi do końca. **Mówienie:** Swobodnie, samorzutnie wypowiada się całymi zdaniami. Używa zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących; wypowiada własne zdanie w dyskusji. Dobiera słowa adekwatne do rodzaju i intencji wypowiedzi**.** Opowiada treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadawaje tytuły pojedynczym obrazkom i historyjkom. Układa opowiadania twórcze, np. podaje inne zakończenie utworu, dalszych losów bohatera. Układa zdania na temat różnych przedmiotów jako przygotowanie do opisu. Opisuje przedmioty z otoczenia. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy. Dba o kulturę mówienia; dobiera właściwe słowa i zwroty. **Czytanie:** Czyta i rozumie sens uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów. Doskonali umiejętności poprawnego czytania głośnego, indywidualnego i zbiorowego. Czyta całościowo wyrazy; płynnie czyta teksty złożone z krótkich zdań. Systematycznie wdraża się do uwzględniania znaków przestankowych. Umiejętnie odczytuje dialogi z podziałem na role. Czyta cicho ze zrozumieniem. Oddawaje głosem nastrój wiersza. Wyszukuje w tekście podane wyrazy, zwroty, fragmenty. Czyta z podziałem na role. Indywidualnie czyta dziecięce książeczki i czasopisma. Zwraca uwagę na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie). Pisanie: Doskonali kształt i czytelności pisma: poprawnie łączy litery w wyrazach, zachowuje proporcje liter wielkich i małych, liter i wyrazów w liniaturze oraz odstępy między wyrazami w zdaniu. Przepisuje wyrazy i krótkie zdania. Układa wyrazy i zdania z rozsypanek sylabowych i wyrazowych. Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy z określoną trudnością ortograficzą, krótkie teksty. Zbiorowo i indywidualnie układa oraz zapisuje zdania na dany temat, życzenia, listów, opowiadań na podstawie wydarzeń lub obrazów, kilkuzdaniowych opowiadań. Indywidualnie tworzy i pisze swobodne teksty. **Pisanie:**Doskonali kształti czytelność pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu. Przepisuje wyrazy i krótkie zdania połączone z uzupełnianiem tekstu. Układa wyrazy i zdania z rozsypanek sylabowych i wyrazowych. Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkie teksty. Zbiorowo i indywidualnie układa oraz zapisuje zdania na dany temat, redaguje i pisze życzenia oraz listy, opowiadania na podstawie wydarzeń lub obrazów. Wspólnie redaguje i zapisuje kilkuzdaniowe opowiadania. Indywidualnie pisze życzenia, listy i zaproszenia. Tworzy i pise swobodne teksty.Utrwala pisownię wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez i). Pisze wyrazy z ę i ą, z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb), z ó i rz wymiennym, niewymiennym oraz wyrazów z h. Tworzy rodziny wyrazów. Rozdzielna pisownia przyimka z rzeczownikiem. Utrwala pisownię wyrazów wielką literą, skrótów. Opanował alfabet i praktycznie stosuje go we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniczku ortograficznym. **Kształcenie językowe:** Rozpoznaje zdania: oznajmujące, pytające, rozkazujące; litery, głoski i sylaby w wyrazie; wyrazy w zdaniu, spółgłoski i samogłoski. Rozpoznaje rzeczowniki i jego rodzaje oraz liczby; czasowniki, liczby czasownika. Wyodrębnia w utworze literackim postacie, zdarzenia, miejsce i czas akcji. Wspólnie ustala kolejność wydarzeń; porządkuje i uzupełnia plan wydarzeń. Określa nastrój utworu; wskazuje w nim fragmenty humorystyczne, smutne, budzące strach, wzruszające. Próbuje określić, w jaki sposób autor przedstawił dany nastrój. Rozpoznaje zwrotki w wierszu; rozpoznaje i tworzy rymy. Wartościuje postaci i zdarzenia w utworze. Systematycznie wzbogaca czynne słownictwo. Wyjaśnia niezrozumiałe wyrazy i zwroty. Wyszukuje wyrazy o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzy wyrazy pochodne, wieloznaczne. Poznaje i rozumie przysłowia.

		Samokształcenie: Próbuje samodzielnie zapisywać nowo poznane wyrazy, samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Słuchanie:** Uważniee słuchanie dłuższych wypowiedzi nauczyciela, uczniów, nagrań monologów i dialogów aktorów, czytanych tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści. Zawsze zachowuje kulturę słuchania. **Mówienie:** Formułuje pytania i odpowiedzi, swobodne, dłuższe, logicznie powiązane wypowiedzi. Relacjonuje wydarzenia. Układa twórcze opowiadania**.** Doskonali poprawności gramatyczną wypowiedzi. **Czytanie:** Poprawnie, płynnie, wyraziście czyta głośne i ciche opowiadania i wiersze z uwzględnianiem akcentu logicznego i intonacji odpowiadającej treści czytanego tekstu; zwraca uwagę na odmienny sposób czytania dialogu. Wygłasza wiersze z odpowiednią intonacją oraz z zachowaniem rytmu. Samodzielnie czyta książki i czasopisma. **Pisanie:** Dba o czytelne i estetyczne pismo, wielkość liter, równomierne odstępy między literami i wyrazami, właściwe rozmieszczenie tekstu na stronicy, stosowanie akapitów. Samodzielnie przepisuje wyrazy, zdania, krótkie teksty. Pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i zdania dbając o poprawność ortograficzną. Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź, układa i zapisuje krótkie opowiadania, opisy, życzenia, ogłoszenia, listy, zawiadomienia i zaproszenia. Pisze krótkie teksty z wykorzystaniem aplikacji komputerowych. Pisze wyrazy z trudnościami ortograficznymi, z końcówkami: -ów, -ówka oraz -uje, z ę, ą ze szczególnym uwzględnieniem form czasownika w czasie przeszłym, liczebników. Zawsze stosuje wielką literę, przecinek podczas wyliczania. Zapisuje nie z osobowymi formami czasownika; nie z przymiotnikami.Poprawnie przenosi części wyrazu do następnego wiersza. Posługuje się znajomością alfabetu podczas porządkowania wyrazów według kolejności pierwszej i drugiej litery. **Kształcenie językowe:** Rozwija pojedyncze zdania nierozwinięte. Stosuje liczbę rzeczowników, czasy czasownika, przymiotniki, liczebniki i przysłówki. Odróżnia prozę od wierszy. Używa terminy (bez ich definiowania): *baśń*, *bajka*, *legenda*, *opowiadanie*, *opis*, *komiks*. Wyodrębnia zdarzenia istotne, mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; wyszukuje w tekście opisów; odróżnia zdarzenia, postacie realistyczne od fantastycznych. Wyszukuje opisu charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowanie. Odczytuje nastrój utworu poetyckiego i pisanego prozą. Systematycznie wzbogaca zasób czynnego słownika przez wprowadzanie nowych słów z zakresu edukacji przyrodniczej, społecznej, artystycznej, technicznej, matematycznej i innych. **Samokształcenie:** Wybiera odpowiednie dla siebie strategie uczenia się.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA MATEMATYCZNA	**Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe:** Utrwala umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni. Określa położenie przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów. Doskonali umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni. Poprawnei stosuje kierunki pośrednie, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu. Ocenia odległości między obiektami; mierzy linijką niewielkie odległości. Używa ze zrozumieniem przyimków, np.: *za*, *pod*, *nad*, *od, do wewnątrz*, *na zewnątrz*, *obok*, *w*, *zza*. Porównuje dwa lub trzy przedmioty według wybranej cechy. Porządkuje przedmioty według wielkości. Porównuje wielkości liczb i porządkuje je w ciągach rosnących lub malejących. Rozumie liczby i ich własności. **Rozumienie liczb i ich własności.** Liczby w zakresie 100: Utrwala rozumienie dziesiątkowego systemu zapisywania liczb; wskazuje w liczbie cyfry dziesiątek i jedności. Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000: Zapisuje liczby trzycyfrowe cyframi. Wskazuje w liczbie trzycyfrowej cyfry: jedności, dziesiątek, setek. **Posługiwanie się liczbami.** Działania na liczbach w zakresie 100: Dodaje (odejmuje) liczby jednocyfrowe do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia progu dziesiątkowego, *np. 20 + 4, 42 + 5, 68 + 2 oraz 23 – 3, 54 – 3, 60 – 5;* z przekroczeniem progu dziesiątkowego, *np. 26 + 8, 81– 9;* liczb dwucyfrowych bez przekroczenia progu dziesiątkowego, *np. 20 + 30, 21 + 30, 21 + 35 oraz 60 – 20, 42 – 30, 95 – 43;* liczb dwucyfrowych z przekroczeniem progu dziesiątkowego, *np. 26 + 38, 42 – 15.* Mnoży i dzieli liczby w zakresie tabliczki mnożenia do 50. Podkreśla związek dodawania z odejmowaniem oraz mnożenia z dzieleniem; rozwiązuje równania z niewiadomą. Działania na liczbach w zakresie 1000: Wykonuje cztery działania arytmetyczne na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiątkowego. **Czytanie tekstów matematycznych:** Rozwiązuje zadania tekstowe proste i złożone. Przedstawia struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym. **Pojęcia geometryczne:** Rozróżnia figury z grupy wielokątów, bada ich cechy; dostrzega ich kształty w otoczeniu; wyznacza je na

		geoplanie. Rysuje odcinki o podanej długości; mierzy długości wskazanych odcinków. **Stosowanie matematykiw sytuacjach zyciowych.** Zbiory: Tworzy zbiory przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem. Tworzy zbiory liczb. Pomiary Czas kalendarzowy: Wymienia nazwy kolejnych dni tygodnia, aktualnej pory roku, kolejnych miesięcy; zapisuje daty. Rozwiązuje zadania na obliczanie upływu czasu kalendarzowego. Czas zegarowy: Odczytuje z tarczy zegarowej godziny i minuty w systemie 12-godzinnym. Dokonuje prostych obliczeń zegarowych. Długość: Mierzy i rysuje długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim. Masa: Waży na wadze szalkowej odważnikami 1 kg, 2 kg, 5 kg. Odważa żądaną ilości towaru. Dokonuje prostych obliczeń wagowych. Pojemność: Odmierza płyny naczyniami i używa określeń: *litr*, *pół litra*, *ćwierć litra*. Dokonuje prostych obliczeń Temperatura: Odczytuje wskazania termometru zaokiennego i pokojowego. Oblicza różnice temperatur. Obliczenia pieniężne: Rozwiązuje zadania na różnorodne obliczenia pieniężne. Rozumie pojęcia: *cena*, *wartość zakupu*, *reszta*.
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe:** określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo / na lewo od osoby widzianej z przodu *(także przedstawionej na fotografii czy obrazku)*; porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów; posługuje się pojęciami: *pion, poziom, skos***.** Porównuje trzy i więcej przedmiotów według wybranej cechy**.** Ustawia przedmioty według wielkości. Porównuje liczby i porządkuje ich w ciągach rosnących lub malejących. **Rozumienie liczb i ch własności.** Liczby w zakresie 100: Dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe w zakresie 100. Biegle pamięciowo mnoży i dzieli liczb w zakresie tabliczki mnożenia. Liczby w zakresie 1000: Liczy do 1000 pełnymi setkami. Poprawnie odczytuje liczby trzycyfrowe Porównuje liczby; porządkuje je w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące. Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1 000 000**:** Liczy tysiącami do 10 000. Wskazuje w liczbie czterocyfrowej cyfry: jedności, dziesiątek, setek, tysięcy. Poprawnie odczytuje liczby czterocyfrowe. Rozumnie pojęcie *miliona*. **Posługiwanie się liczbami.** Działania na liczbach w zakresie 100**:** Sprawnie dodaje i odejmuje liczby jedno- i dwucyfrowych z przekraczaniem progu dziesiątkowego. Mnoży i dzieli w zakresie całej tabliczki mnożenia. Realizuje wybrane działania za pomocą prostych aplikacji komputerowych. Działania na liczbach w zakresie 1000: Dodaje i odejmuje liczby z przekroczeniem progu setek. Mnoży liczbę dwucyfrą przez 10 i przez 100. Działania na liczbach w zakresie 1 000 000: Dodaje i odejmuje pełne tysiące; liczby czterocyfrowe bez przekraczania progu dziesiątkowego. Mnoży i dzieli liczby czterocyfroweprzez 2. **Czytanie tekstów matematycznych:** Rozwiązuje zadania tekstowe standardowe i niestandardowe. **Pojęcia geometryczne:** Oblicza obwód dowolnej figury geometrycznej. **Stosowanie matematykiw sytuacjach zyciowych**. Zbiory: Wykorzystuje lub konstruuje gry planszowe, szachy do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego. Pomiary . Czas kalendarzowy: Biegłe posługiwanie się kalendarzem. Odczytuje i zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII. Czas zegarowy: Odczytuje wskazań zegara; określa czas w systemie 12- i 24-godzinnym. Długość: Mierzy długości, szerokości, wysokości różnych przedmiotów za pomocą linijki, metra krawieckiego, stolarskiego. Stosowanie jednostek miary długości: *metr, centymetr, milimetr*.. Masa:Waży przedmioty. Pojemność: Odmierza płyny w wyróżnionych jednostkach. Temperatura**:** Oblicza różnicę temperatur. Obliczenia pieniężne: Zamiania złote na grosze i odwrotnie. Rozwiązuje zadania na obliczenia pieniężne.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA SPOŁECZNA	**Rozumienie środowiska społecznego. Dziecko jako jednostka społeczna:** Dostrzega podobieństwa i różnice w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności; zdobywa umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata; odczuwa potrzebę ich doskonalenia; rozpoznaje i nazywa emocje wyrażane przez siebie i przez innych ludzi; dostrzega, że sposób ich wyrażania może być przyjemny bądź nieprzyjemny; zdobywa przeświadcze, że umysł należy ćwiczyć, doskonalić (rozwiązywanie zagadek, krzyżówek, zadań matematycznych, rebusów, układanie w odpowiedniej kolejności obrazków historyjki obrazkowej itp.). Odkrywa swoje możliwości w toku działania; nazywa obszary działania, w których czuje, że jest dobre bądź najlepsze z całego zespołu (np. *Jestem dobry / dobra w majsterkowaniu*; *Jestem najlepszy / najlepsza w rzucaniu piłką do celu*). **Dziecko jako członek rodziny:** Identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami - posługuje się swoim nazwiskiem; poznaje imiona i nazwiska dalszych krewnych; poznaje z historię rodziny; odczuwa dumę z przynależności do rodziny; wskazuje, z kogo i z czego

		odczuwa dumę; chętne uczestniczy w tradycjach i zwyczajach rodzinnych. Okazuje miłość członkom rodziny; darzy szacunkiem rodziców i dziadków; pamięta o uroczystościach rodzinnych, składaniu życzeń, wręczaniu upominków; dostrzega i rozumie potrzeby członków rodziny. Wypełnia stałe obowiązki domowe bez przypominania; utrzymuje porządek w swoim pokoju; wspólnie troszczy się o estetykę mieszkania i otoczenia; rozwija odpowiedzialność za podejmowane zobowiązania i powierzone obowiązki. **Dziecko jako członek społeczności szkolnej:** Systematycznie poznaje prawa i obowiązki ucznia; sumiennie pełni dyżury ; szanuje podręczniki, przybory szkolne, sumiennie wykonuje powierzone zadania edukacyjne i organizacyjne; odpowiednio zachowywuje się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp. Rozbudza ciekawość poznawczą i cierpliwość w dochodzeniu do wiedzy. Zdobywa umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji. Uczy się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę. **Dziecko jako członek społeczności klasowej:** Star się o utrzymanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; wczuwa się w przeżycia innych uczniów; rzestrzega kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosuje zwroty grzecznościowe. Opiekuje się dziećmi potrzebującymi pomocy; właściwie odnosi się do dzieci niepełnosprawnych, dostrzega ich pozytywne cechy i zachowania. Unika krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami. Szanuje cudzą własność i wytwory pracy koleżanek lub kolegów, szanuje tajemnicę korespondencji (SMS, e-mail, list). **Orientacja w czasie historycznym.** Wiedza o kraju ojczystym. Poznaje historię swojej rodziny. Rozumie nazwę swego kraju, jego stolicy, barw, godła i hymnu narodowego; rozpoznaje herbu Warszawy i swojego miasta. Zdobywa wiedzę o przynależności do Unii Europejskiej. Poznaje polskie legendy i rocznice ważniejszych wydarzeń historycznych. Zdobywa informacjie o życiu wielkich Polaków, z których jesteśmy dumni. Uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej. Zapoznaje się z wybranymi zwyczajami i tradycjami polskimi.
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Rozumienie środowiska społecznego Dziecko jako jednostka społeczna:** Podaje nazwy części ciała, narządów wewnętrznych i określa ich funkcje; odkrywa możliwości poszczególnych części swojego ciała (np. *Szybko biegam, Moje ręce są silne*). Określa rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata: *oko – kolory; ucho – dźwięki, nos – zapachy, ręka – dotyk, język – smak;* porównuje prawności swoich zmysłów ze sprawnością zmysłów innych dzieci. Wyraża własne stany emocjonalne w formach werbalnych i niewerbalnych; zdobywa umiejętności hamowania emocji negatywnych, zachowań agresywnych; podejmuje próby negocjowania w sytuacjach konfliktowych. Nabywa umiejętności śledzenia swoich myśli; przełamywania stereotypów myślenia. Okazuje dumę z siebie i swoich czynów, ale nie zarozumiałość. **Dziecko jako członek rodziny:** Identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami, wykonuje drzewo genealogiczne swojej rodziny; kontynuuje rodzinne zainteresowania. Okazuje przywiązanie do rodziny, wczuwa się w ich stany emocjonalne; interesuje się ich radościami, troskami i kłopotami. Opiekuje się młodszym rodzeństwem, chorymi i starszymi członkami rodziny; zgodnie użytkuje wspólne zabawki. Umiejętnie godzi własne potrzeby z potrzebami pozostałych członków rodziny; respektuje zasady i umów obowiązujące w rodzinie. Komunikuje się z członkami rodziny za pomocą nowych technologii. Umiejętnie gospodaruje czasem tak, by było w nim miejsce na zabawę, pracę i odpoczynek. **Dziecko jako członek społeczności szkolnej** **Dziecko jako uczeń:** Traktuje naukę szkolną nie tylko jako obowiązku, ale także jako przyjemności. Poznaje, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka. **Dziecko jako członek społeczności klasowej:** Komunikuje się z innymi dziećmi za pomocą nowych technologii. **Orientacja w czasie historycznym.** Wiedza o kraju ojczystym. Poznawaje historię swojego miasta, regionu i związanych z nią legend. Zdobywa wiedzę o ważnych dla Polski wydarzeniach historycznych. Poznaje ciekawych i ważnych ludzi dla kraju i regionu. Rozumie ważność kontaktów sąsiedzkich. Rozumie doniosłość świąt państwowych.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie	EDUKACJA PRZYRODNICZA	**Rozumienie środowiska przyrodniczego.** W klasowym kąciku przyrody: opiekuje nad roślinami i zwierzętami hodowanymi w kąciku przyrody; zbiera okazy przyrodnicze; obserwuje wzrost i rozwój rośliny; obserwuje budowe i trybu życia ślimaka; prowadzi kalendarz pogody. Poznaje warunki konieczne do życia roślin *(światło, woda, powietrze, tlen);* Wysiewa nasiona do skrzynek; pielęgnuje i obserwuje ich kiełkowanie i wzrost; wykonuje doświadczenia na obecność powietrza w otoczeniu, także w wodzie. W ogrodzie lub na polu: rozróżnia i podaje nazwy warzyw *(marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor);*

wiadomości)		wymienia nazw ich części *(korzeń, liście, łodyga, kwiat, owoc)* oraz wskazuje części jadalnych; wartości odżywcze warzyw; surówki; różne sposoby przechowywania warzyw *(suszenie, kiszenie, zamrażanie, przesypywanie piaskiem),* przetwory *(soki, sałatki, przeciery);* poznaje chwasty *(oset, pokrzywa, skrzyp, perz);* uzasadnia, dlaczego należy je usuwać; rozpoznaje i podaje nazwy ozdobnych roślin kwiatowych: *aster, chryzantema, nasturcja, nagietek, malwa, pelargonia*; szkodniki roślin: *mszyce, pędraki, ślimaki;* zwierzęta pożyteczne: *biedronki, żaby, jeże.* *Obserwuje wygląd i zachowania zwierząt, takich jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl; podaje nazwy krzewów ozdobnych (bez, forsycja, jaśmin itp.);* nazywa wiosenne prace w polu: *orka, siew.* W sadzie: rozpoznaje i nazwa drzewa owocowe *(jabłoń, grusza, śliwa, brzoskwinia)* i krzewy owocowe *(agrest, malina, porzeczka);* sposoby zbierania i przechowywania owoców. Zapoznaje się ze sposobem, w jaki pszczoły wytwarzają miód. W parku lub w lesie: rozpoznaje po liściach i owocach wybrane drzewa liściaste *(np. jarzębina, kasztanowiec, dąb, klon, brzoza,wierzba*) oraz drzewa iglaste *(jodła, modrzew);* zna kilka zwierząt żyjących w naturalnym środowisku: ich wygląd, sposob odżywiania i przygotowanie się do przetrwania zimy *(wiewiórka, lis, zając, sarna, dzik, niedźwiedź, borsuk, kret, żaba);* zagrożenia ze strony człowieka *(kłusownictwo).* Dostrzega zmiany w wyglądzie zwierząt *(gęstnienie sierści, zmiana jej koloru);* konieczność dokarmiania zwierząt *(sarny, jelenie, dziki, zające);* poznaje zwierzęta chronione; rozpoznaje ptaki gromadzące się w miejscach dokarmiania *(sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).* *zna wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami.* W domu**:** zna zwierzęta hodowane przez człowieka: *pies, kot, papuga, chomik;* ich tryb życia, sposób odżywiania oraz obowiązki hodowcy. W ogrodzie zoologicznym: – zna wybrane zwierzeta egzotyczne, *np. słonia, żyrafy, lwa, hipopotama, kangura,* charakterystycznego wyglądu każdego z tych zwierząt, sposobu poruszania się i odżywiania, cech ich prawdziwego środowiska. W palmiarni**:** zna wybrane rośliny egzotyczne – zdobywa wiedzę o ich naturalnym środowisku życia. Na łące: zna rośliny łąkowe: *bratek polny, jaskier, mniszek lekarski, stokrotka, koniczyna;* zwierzęta spotykane na łące: *zając, mysz, liczne owady, niektóre* W gospodarstwie wiejskim: zna zwierzęta hodowane przez człowieka *(ssaki: krowa, owca, koza, koń, świnia, królik*; nazwa i wygląd zwierząt dorosłych i młodych; sposób poruszania się i odżywiania; rozpoznaje głosy wydawane przez te zwierzęta; ptactwo domowe: *kura, gęś, kaczka, indyk;* sposób odżywiania się zwierząt; ich znaczenie dla człowieka; wartości odżywcze mięsa, jajek. **Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek** Poznaje sposoby zabezpieczania pokarmów przed zepsuciem; szkodliwych dla zdrowia produktów *(przeterminowane przetwory, niedojrzałe owoce, trujące grzyby i trujące rośliny);* zdobywa umiejętności kulturalnego zachowania się podczas spożywania posiłków. Rozumie konieczność częstego mycia rąk w ciągu dnia; wyrabia nawyk mycia zębów po każdym posiłku; dba o czystość paznokci i włosów; prawidłowo korzysta z przyborów do mycia, urządzeń sanitarnych i utrzymuje je w czystości; utrzymuje porządek wokół siebie. Bezwarunkowo przestrzega zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole. Nie prowokuje sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego. Przestrzega zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych. Rozumie zakaz zbliżania się do nieznanych zwierząt. Rozumie potrzebę zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi; bezpieczeństwo w internecie. Świadomie przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych. Radzi sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu; powiadamia odpowiednie instytucjie o wypadkach i zagrożeniach *(pożar, powódź, susza, trąba powietrzna)*, ważne telefony i inne sposoby zawiadamiania o zagrożeniach i wypadkach. Rozumie znaczenie ruchu dla rozwoju organizmu; uprawia sporty, rozumie potrzebe odpowiedniej ilości snu, zachowuje odpowiednią postawę podczas oglądania programów telewizyjnych oraz pracy i zabawy przy komputerze. **Rozumienie przestrzeni geograficznej:** poznaje swoją miejscowość, region i kraj; ciekawe obiekty, zabytki, rezerwaty przyrody, skanseny, tradycje, obyczaje i obrzędy regionalne; odróżnia ludowe motywy swojego regionu. Wskazuje ważniejsze urzędy, zakłady usługowe. Poznaje pracę zawodową ludzi w swojej miejscowości, swoim regionie, na wsi i w mieście. Dba o estetykę najbliższego otoczenia i dobre stosunki sąsiedzkie. Poznaje osobliwości fauny i flory swojej miejscowości. Pracuje z mapą fizyczną Polski; odczytuje podstawowe znaki kartograficzne; legenda mapy. Wskazuje na mapie fizycznej granic Polski, głównych miast, rzek. Poznaje wybrane krainy geograficzne Polski. Obserwacja zjawisk atmosferycznych: temperatura – obserwuje zmienne warunki pogodowe, nocne przymrozki; wiatr – obserwuje kierunek i siłę wiatru; opady – rodzaje deszczu, śnieg, śnieg z deszczem, grad i związane z nimi zjawiska: szadź, gołoledź, zamieć, odwilż; zmienność i kapryśność pogody; parowanie wody; krążenie wody w przyrodzie. Wiedza o naszej planecie Ziemi: Rozumie, że Ziemia jest jedną z ośmiu planet krążących wokół Słońca; interesuje się wyprawami w kosmos. Dostrzega wspólne i różnych cechy ludzi żyjących na naszej planecie. Rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego;

		oszczędzania wody, elektryczności; zbierania surowców wtórnych; segregowania odpadów.
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Rozumienie środowiska przyrodniczego.** W klasowym kąciku przyrody: zbiera nowe okazy przyrody ożywionej; kolekcjonuje różnego rodzaju skał (*wapień, marmur, granit, piaskowiec)* i poznawanie ich praktycznego zastosowania; poznaje surowce mineralne *(sól kamienna, węgiel kamienny, ruda żelaza)* charakterystycznych dla zamieszkiwanego regionu; podaje nazwę i określa ich właściwości; wykonuje doświadczenia związane ze zmianami stanu skupienia wody; filtrowanie wody. doświadczenie z zamarzaniem wody w butelce *(woda zamarzając, powiększa swoją objętość).* bada własności gliny i piasku; wykonuje doświadczenia na zrozumienie trzech stanów skupienia wody oraz zachowania się niektórych przedmiotów i substancjiw wodzie *(np. tonięcie – pływanie po powierzchni; rozpuszczanie się soli, cukru, ale nie piasku).* W ogrodzie**:** wskazuje wartości odżywcze warzyw, surówek, zna budowę rośliny: korzeń, liście, łodyga, kwiat, owoce. Rozpoznaje rośliny chronione. W sadzie: zna rolę witamin w rozwoju organizmu. Zna budowę kwiatu: *kielich, płatki korony, słupek i pręciki*; powstawanie owoców, rola owadów w zapylaniu kwiatów. W lesie: zna warstwy roślinności w lesie, określa znaczenie lasu dla ludzi i zwierząt; kultura zachowania się w lesie; ochrona lasów. W parku lub w lesie**:** zna zasady zachowania się w lesie. Na łące**:** rozpoznaje zioła lecznicze: mięta, rumianek, dziurawiec, babka itp.; **Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek** Kulturalnie zachowywuje się podczas posiłków. Świadome stosowanie zasad higieny osobistej. Właściwe posługiwanie się numerami telefonów alarmowych i formułowanie wezwania o pomoc. Ubiera się stosownie do pogody; wykorzystuje internet do sprawdzania prognozy pogody. Informuje dorosłych o zauważonym niebezpieczeństwie. **Rozumienie przestrzeni geograficznej:** Wskazuje na mapie Europy nasz kraj, jego stolice, większe miasta i rzeki. Wymienia charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski *(nadmorskiego, nizinnego, górskiego).* Zdobywa wprawę w czytaniu prostych planów, wskazywaniu głównych kierunków geograficznych oraz w czytaniu mapy fizycznej.Obserwowanie zjawisk atmosferycznych: wyjaśnia skutki ruchu obrotowego i obiegowego Ziemi, obserwuje kierunek i siłę wiatru; konstruuje proste przyrządy do obserwacji kierunku i siły wiatru, zna sposoby wykorzystywania wody przez człowieka. Wiedza o naszej planecie Ziemi:Poznawanie historii świata, tolerowanie ludzi mimo różnic; reagowanie na krzywdę drugiego człowieka.Uświadamianie zagrożeń ze strony człowieka dla świata przyrody; Poznawanie produktów niszczących warstwę ozonową; staranie się, aby ich nie nadużywać.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA PLASTYCZNA	**Percepcja wizualna. Z**na kształty: *wypukłego, wklęsłego, owalnego, spiczastego, wydłużonego, sercowatego.* Rodzaje faktur: *puszysta, miękka, gładka, kosmata*; łączy faktury podobne i kontrastowe. Stopniuje wielkości składowych, *np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy;* określa wielkości i proporcje kilku osób. Sytuuje obiekty w przestrzeni: *na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony; stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruwający, klęczący, pochylony nad*…Rozróżnia barwy: *biała, czarna, szara, szarobrunatna, czerwona, niebieskoszara, zielonoszara; barwy ciepłe: różowa, czerwona, pomarańczowa; barwy zimne: niebieska, zielona, szarozielona, niebieskozielona..* **Ekspresja twórcza.** Rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki, lawowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle, z wyobraźni, z pamięci, z pokazu, pojedynczych przedmiotów, zwierząt, roślin, postaci, zjawisk, scen związanych z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych dziecku tekstów literackich. Przedstawia ruch za pomocą kreski. Tworzy abstrakcyjne układy za pomocą linii. Maluje różnego rodzajami pędzla szczecinowego płaskiego i farb kryjących *(plakatówki, tempery, farby klejowej).* Dopatruje się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby; tworzy plamy symetryczne poprzez zginanie kartki. Wykonuje prace o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam. Wykonuje papierowe wycinanki i wydzieranki.Tworzy metodą origami.Wykonuje wytwory z materiałów przyrodniczych *(kasztanów, żołędzi, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.).* Lepi z masy solnej, plasteliny. Wykonuje przedmioty użyteczne: kukiełki, maskotki. **Recepcja sztuk plastycznych.** Poznaje dziedziny sztuk plastycznych oraz ich wykonawców i dzieła:
II poziom umiejętności		**Percepcja wizualna.** Dostrzega możliwości wyrazowe różnych faktur. Dopasowuje wielkości do potrzeb tworzonego dzieła. **Ekspresja twórcza. Recepcja sztuk plastycznych:** samodzielnie z własnej inicjatywy wykonuje prace I impresje plastyczne jako formy przekazania I przedstawienia uczuć, nastrojów, zachowań.

wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA TECHNICZNA	**Organizacja pracy.** Pprecyzuje zadania do wykonania. Gromadzi odpowiednio dobranego materiału i potrzebnych narzędzi. Odpowiednio przygotowuje miejsce pracy. Ustala kolejność wykonywanych czynności *(mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.)* Oszczędnie gospodaruje materiałami. Dba o ład i porządek w miejscu pracy. Wykazuje twórczą inwencji podczas tworzenia swojego dzieła. **Znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania.** Rozpoznaje materiały**:**przyrodnicze *(trawy, owoce i nasiona roślin, patyki, kamyki itp.);* drewniane *deseczki, płyty paździerzowe;* papiernicze *(papier biały, kolorowy, szary, gazetowy, śniadaniowy; karton, tektura, bibułka gładka, karbowana);* włókiennicze *(sznurki, tasiemki, skrawki materiałów bawełnianych, wełnianych, jedwabnych);* tworzywa sztuczne, *plastikowe opakowania po produktach spożywczych.* Zna właściwości materiałów: *miękki – twardy, gładki – chropowaty, giętki – łamliwy, lśniący – matowy.* **Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych.** Zdobywa wprawę w posługiwaniu się takimi narzędziami i określa funkcję poszczególnych narzędzi *(do cięcia, do szycia, do sklejania, do zbijania itp.).* Poznaje sposoby łączenia materiałów: *zszywanie, sklejanie, zbijanie, spinanie, zaginanie.* Kształtuje dbałość o narzędzia – przechowywanie ich w odpowiednim miejscu, utrzymywanie w czystości, wykonywanie prostych zabiegów konserwacyjnych. Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych. Poznaje z budowę miksera, suszarki, lodówki; wskazuje części składowych i określa ich rolę. Zna zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń, szczególnie elektrycznych; wskazuje zagrożenia wynikające z niewłaściwego ich użytkowania. Budzenie zainteresowania techniką. Zapoznaje sie z historią wybranych wynalazków, z rodzajami maszyn i urządzeń: transportowych *(samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie),* wytwórczych *(narzędzia i przyrządy)*, informatycznych *(telefon, komputer, MP3),* z rodzajami budowli: *domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.* Poznaje wybrane zawody związane z techniką.
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Organizacja pracy.** Przedstawia wykonane dzieło i dokonuje jego samooceny. **Znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania.** Rozpoznaje materiały: metalowych *(kapsle, gwoździe, druciki, kawałki blachy)*; tworzyw sztucznych *(wszelkich opakowań po produktach spożywczych).* **Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych.** Stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzeń zgodnie z instrukcją, w tym instrukcją multimedialną. Budzenie zainteresowania techniką.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	EDUKACJA MUZYCZNA	**Percepcja muzyki – słuchanie.** Słucha ciszy; rozpoznaje i naśladuje głosów z otoczenia. Słucha muzyki instrumentalnej. Rozpoznaje brzmienie instrumentów niemelodycznych i melodycznych *(fletu, fortepianu, skrzypiec).* Wyróżnia w melodii i rytmie powtórzeń, kontrastów. Pokazuje linię melodyczną ręką. Rozpoznaje głosy: sopran i bas. Bierze udział w koncertach muzycznych; zdobywa kulturę słuchania muzyki i właściwego zachowania się podczas koncertu. **Ekspresja muzyczna – śpiew.** Rytmicznie recytuje teksty zróżnicowane pod względem tempa, dynamiki, artykulacji, intonacji i barwy głosu. Reguluje oddech. Śpiewa poznane piosenki. Wyszukuje w utworach powtarzających się fragmentów melodii. Śpiewa gamy z odpowiednimi słowami, *np. Słonko wschodzi coraz wyżej, a zachodzi coraz niżej.* **Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec.** Szybko reaguje na różne sygnały muzyczne; planuje ruchu w przestrzeni krokami wyznaczonymi przez rytm. Realizuje ruchem wartości nut: *półnuty, ćwierćnuty, ósemki, pauzy ćwierćnutowej.* Inscenizuje piosenki, tańce regionalne *(krakowiak).* Wypowiada krótkie teksty ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu. Recytuje rytmiczne sylaby, słwa, zdania. Powtarza tematy rytmiczne w formie echa: *klaskanie, stukanie, recytacja, ruch, gra na instrumentach.* Swobodnie improwizuje do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów na instrumentach. Swobodnie interpretuje ruchem piosenki i utwory instrumentalne. Charakteryzuje postaci, zwierząt, zdarzeń za pomocą ruchu ilustrowanego muzyką. Tworzy muzyczne ilustracjie do wierszy i

		opowiadań. Rysuje i maluje ilustracji do słuchanej melodii, piosenki. Tworzy własne układy taneczne do utworu muzycznego. **Gra na instrumentach.** Wydobywa dźwięki z przedmiotów. Tworzy akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: *tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.* Gra na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: *grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach*. Gra fragmenty piosenek lub całych prostych melodii. Akompaniaje do śpiewu, stosuje gesty dźwiękotwórcze, *np. klaskania, tupania, pstrykania, uderzania o uda.* **Zapisywanie dźwięków.**Wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu, tabletu lub zapis za pomocą notacji muzycznej. Korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: *dzwonkach, fleciku polskim.*
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Percepcja muzyki – słuchanie.** Zdobywa umiejętność kultury słuchania muzyki i właściwego zachowania się podczas koncertu. **Percepcja elementów muzyki.** Słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje. **Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec.** Słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych. Śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym. Tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców **Gra na instrumentach.** Gra zadane przez nauczyciela i własne schematy rytmiczne. **Zapisywanie dźwięków**. Szyfruje, koduje, wykorzystuje utworzony zapis w zabawie.
I poziom wiadomości wymagania podstawowe (zapamietanie i rozumienie wiadomości)	WYCHOWANIE FIZYCZNE	**Higiena osobista i zdrowie.** Utrzymuje w czystości ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie. Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu. Wyjaśnia znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia. Stosuje rozgrzewkę przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych. Ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń. Wykazuje zrozumienie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptuje sytuacji dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu. **Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych.** Uczestniczy w zabawach i grach ruchowych, ćwiczeniach porządkowych, ćwiczeniach kształtujących ramiona, nogi, stopytułów, mięśnie brzucha, ćwiczenia użytkowe, ćwiczenia muzyczno-ruchowe **Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych.** Respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa;
II poziom umiejętności wymagania ponadpodstawowe (stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i/lub problemowych)		**Higiena osobista i zdrowie.** j.w. **Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych.** Organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez; zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej koleżanek i kolegów. **Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych.** Układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu; radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej, gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu;

Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej: - Daje dziecku informację o tym, co już umie, nad czym powinien popracować oraz jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu. - Uwzględnia: możliwości dziecka, wkład i wysiłek dziecka włożony w wykonanie danego zadania oraz jego postępy, samodzielność wykonywania zadań, kreatywność, poziom wiadomości ucznia. - Nie pełni funkcji kary lub nagrody. - Nie zawiera krytyki ucznia. - Nie etykietuje dzieci. - Zachęca uczniów do dalszej pracy – motywuje.